

No. 6.

Viljinnar 1909

Blekkid ekki heft minna
hvíta keru vinnu.

Minna for þúf orregnu flyta
mannanna-sýni.

Afar hald og vil þú að illa se þú.
Hálmannleg. að þafa sýni: þlof þú
var.

Stöðun með engum vafa, er me
sýni. þá er ekki þúf að skrofa,
þar um. Stöðun.

Viljinnar

Ef menn vilja skrips eitthvad
í Viljannu eru þeir vinsamlegast
bednir að senda það til ritstjórn-
anna. heldur en að Þrassa á eyða-
blád hans - og þínum við það heima.

Ritnefndin.

Viljinnu. No. 6. 9. Fregangr.
Mtgjafandi: Lestarsfélag Miklobæ-
arsóknar.

Hóskuldstöðum 7 Mars. 1909

Ritnefnd:

Gisti Björnsson
Kári Hallgrímsson
Jon Kristjánsson

Heljukvæði

Framm með breysti og hug,
Framm með drengskap og dug;
Drögum bleju frá augnum
sýtt. Kristum frelsisins byr,
Hreyfjum mælskunnar dör, Hefj-
um göngu þeir listin er mott.

Framm með brosandri boá,
Þinn fjálslyndi á; Latum
hettarnar hörfa úr leut.
Hryggum dularheims-dyr,
Deyjum þraeltunnar byr,
Dygdum stráum á þjóðlífs-
ins skad.

þin Kristjánsson

Min barna kensla.

þú tíminn se reyndar etta
mikill. sem þú hefi til að setja
þú að útgáfu viljans þú vil
þú þú einu sinni en reyna að
taka þennan meri hönd og öf
hönd þú get, en um leud þlyþ þú
að birga þina heududu leudur
viljans að dema etta hark. þú
gallas þinni að þinnast á rit-
gerð þessari, þú þú er málid
vanda samk. og huggeri menar
etta heldur megi leza þóttar.
þú þú sem fyrst vatnas i þú
minum i þessu efri er aðtundun
þennaranna vidvitgandi barna ken-
slu. þú enginn vafi á þú að
margur mader hefi gefid þú vid

held á' ad alita sig skylda til
ad hlyðnað reglum Kennarans.
Þetta er mjög mikill vandi. Sér-
staklega af því ad ekki eru allir
foreldrar sem kenna börnum dæmum
ad hlyða á réttum hátt, en það er
oft ást og aðstandendur barnanna.
vilji helst þrasta allum vandanum
á Kennarans, og rist er um það
ad volla getur náttúru Kennari
imyndað sér þessu lítilfrölegu þarf
ad segja sumum börnum, sem forel-
dramni hezlega hefðu getað sagt
þeim ef þau hefðu haft hugann
á því fyrir þessa orsakir verði
börnin mjög oft þessum um til
mín þomas.

Það er því mjög nauðsynlegt ad
foreldramni kenni þórnunum sér-
um smunna ad hlyða, ekki með

afheldi eða hördum orðum, heldur með
að og höfvent, og reyne ad gjöra þeim
skiljanlegu þess nauðsynlegt það sé
fyrir þau ad hlyða yfirvöldum sér-
þess. Þessu þess nauðsynlegu smunna
þess ad leggja af foreldramum eða ad
standendum barnanna. Aldra er l. d.
af smunna þessu á' ad innreka bör-
num ad elata evatinc sína og landið,
þessu til þessu á' natthessum og elata
þessu sem kenna stjörnas, þetta er á-
herslu verk atviki, sem best þess og að-
is sem börn hafa um ad annað ettem
ad hafa þess þess.

Oft hafa verið mikili gellar á
þessu þessum en þess er einn þess
smunna og er þessu á' ad börn hafa
ekki skilið vel það sem þess hafa
þessu með, ey hef h. d. vikið börn sem
hafa verið þessu máste: deilingu
eða lengra: rekkningi en hafa þess

etvæði hafi hugmynd um hvar
gagn þeim væri að hláfa
af honum, eða hvar það nota
skyldi við dómur. Þó væri geta
verið til þess sem als. etvæði
hafi að láta skilja reikningi eða
annad. en af þessu sjálfum ken-
numum að kenma.

Nú mun þad annar sjó séi etad
ad þessu ein af mikil þvingud á
lordinnum, þei vana leza vilja ad
standendur ein láta kenningar hafa
nóg ad gjöra, vilja láta þessu lora
allann dagin, en þetta er stórk feil
af hlutadegundum. minsta kosti
alitar stjörn fræðslu-málanna þad
þad sem hún tekur skipt fram
ad etvæði þessu etvæði hafi lengur
en 6 stunda kenningu á dag. en aðal-
leza gjört ead fyrir 5.

Mun þetta etvæði þessu þessu löj-
mal. þei þad mun sem um þessu
tinnin af stuttur, en til þess þei ad
lita. ~~þad~~ ad þessu þessu fram veg-
is meira ad lea en áður.

En nú kemna samir ad segja
ad þessu þessu þessu þessu ad
lora svo mikil undir þessu. og
maka álit ad þad hafi engin
nok af þessu. - Mógum þessu
þessu þessu þessu vera af litil.
þad sem gjört er ead fyrir 2. stundum
; viten, og er þessu þessu þessu
fallin ad svo sé. Þessu á milli er
hinnar minnigrennanna mandsyn-
leza, og vist er um þad, ad sama
þessu þessu saman við þessu
dómur, d. d. nattu þessu, segja
og landa þessu. Alþessu gett ad
gjörja til sögunna, i sambandi ad

Kristin dómur. Eftir þá brennis ein
göda hugmynd um jóna vildur.
Ságunnar af landafróðni er ekkert
meit. Náttúrusagan kemur Kristin-
dómum mikil við, að þeir leyti
er sverti styrkleika tvenninnar.

Þórnir geta þeir betur dæðsk að
jónu í náttúrunni af þann þekktu
edli þeirra að einhverju leyti, þeg-
urda-tilfinning þeirra glæðisk og
trúni festi dýpri natur hjá þeim.

Einuig meðti segja að þekktu á
náttúru Íslands geti verið göður
lyfningarsteinn sannar atgæðar-
astar, sem svo nauðsynleg er að
koma inn í þjóðina; einu er þeir
varid með sögu landsins, þógu
þóð skaldanna og flestra.

Þá meðti nú ekkert gleyma söng-
um. Þá hvi þógu ein nauðsyn-

leg og þógu, má þó telja söngum
í fyrsta flokki; Þá má segja
að hann sé hollur fyrir þjóð
mannsins af hann er ekkert þógu-
ur af mikil, og þó nokk er hann
meit þinum þóguðu listum.

Þá meðti einuig minnast á
leikfimi ina. Mun þú einuig segja
teljast þógu og holl fyrir
atgæðar. Þóð þógu þógu þógu
atgæðar þógu þógu, og vish er þóð
að þógu hafa verið itgæðar
þeir á landi þógu þógu var
þógu staddar er þú er einu

Marh og marh-meit segja um
þetta efni. — flestra, er einu verdu
þógu að ráða.

Þóð eru þóð þóð þóð adel
atgæðar minna skóðana á þóð þóð
þóð

Mun ekki mentunin barnana
verða þeim og eftir komendum
þeirra til gagns. Mun þú ekki
stýrta þraut þeirra; þótt
unni? Mun þú ekki geta orðið
til þess að heidast fjallkonum
eflisk og hagar þennar ~~af þess~~?
Mun þú ekki verða til þess, að eft-
ir komandi kynslóðir minni
nutidast með að og virding-
eini og við minnumsk ymsa
virdanda sögu verra með áneygu.
En aðandi veri, að þess kyn-
slóðir þyftu ekkert að minna
eini margra sara ættadastinnar frá
þess tíð, einu og við þessum, ~~á~~
~~minna~~ frá þessum þessum tíð.

Jón Þorsteinsson

Framhald. Gamlárskóold (emásaga)
„Gelus verid sem þú segir, kona,
en leidarlegt er það fyrir okkur að
silja þér og vita af einbarninu
sinu svo nálegt.“

„Þakkaðu guði fyrir að við höfum þann
sönn nálegt okkur, og vitum að þou-
um lidur vel. En ekki ber ég á
mót þvi að mér þykki síst að þann
ekki þann. Það er best ég taki þinn
udiskinn, ég lét þann inn í ofurinn,
til þess að þann geti fengið þess
heilna, vísinnlunnar þykja þoum
bera af öllu braut, þann er aldofsam-
a barni, blessunin!“ Og Kristín
gamla sló á fátur, tók diskinn og
setti þann inn í skap og skundi
við. „Það er best að við förum að
lesa, það kemur hvort sem er engin
til að sjungja nýjarsálmanna fyrir
okkur í kóold.“

Þessi tók setti upp glesaugur,

lök lestrarbókanna og selldist mikið
við bordit. Kristín selldist á rúmri
þeirra. En á því að Þjórnir ætlaði
að bygja lestarinn, þeyrdist hund-
ga mikil úti og þeimast hradd
fóðalok minn göngin.

Þótt er þetta? "sagðu það þjónin.
"É þvi var ^{það} stofuhúsinu kroudist
sýp og Olafur farnast foreldra sína
að sí - En sí gled sem það hjá
gamalmenninum!

"Þetta var blessað niðri góð," sagði
móti hans og stauk hærð frá
sinni hans eins og hún var
vön að gjöra þegar hann var barn.

"Þú ert allit að fara að lesa sé ég," sagði
hann til að komast hjá öllum
útskýringum á þessari óvæntu komu
síni. "Komdu með sálmabókanna
mamma það er best ég byrji."

Að endunum lestarinn fór Kristín
gamla fram og var ekki lengi að

híla kaffit. Þar hún fyrst minn hærji
kjól, hnakkasjök, laufabraud og allt
islenks gótgelti, sem Ólafur smakkaði
vel. Og svo þegar kaffit og lumur-
urvar komu, gat hann ekki stilt
sig um að segja: "Ég held ég hefði
ekki þeygt betri þakdesinga" þó ég
hafi bordat hjá sýslumanninum á
kvöld." "Vælu þóðinn þunguð."
spurði fátis hann.

"En hvernig gæstu fátid frá sjúk-
ingdænum þínum?" spurði móðir hans.

"Ólafur blóðroðnað." "Þú var ógn
skærri þegar ég fór," sagði hann.

Hann með sjálfum sér lét hann
þvi, að þetta skyldi vera síðasta
sinn sem hann þeyfti að skrokka
að foreldrum sínum.

Þegar Ólafur reid heim að húsi
sínu á mánudaginn, með hann
Jóhanni sýslumanni.

"Þú ert kúðis maður," sagði sýslu-
maður, heldu stultu í spuna.

"Já, ég verð að biðja þig afsökuna,
en ég gat ekki haft það öðru vísi"

"Já, ég þrú þú vel, þú ert lík-
skotinn á einhverri heimasölu
þarna á Íslanörskinni, svo þú
þúfur líklega ekki leitit."

"Ker, við leiddist mér ekki, betur
nija á hátit þú ert aldrei lifat. En
komdu nú inn með mér og búðu
eplis mér meðan ég þig mig svo
ég geti farið heim með þér og þú
þú þinni afsökun minna."

Þú fóru inn, og þáði sjálmáttu
með álund vinnit þann sem
lakni bauð honum.

Skömmu síðar gengur þú heim
til sjálmanna. Þú tók Ólaf
þurðislega en var þú þú í við-
mót. Þáttu systir hennar voru við-
staddar.

"Þú gefir þú þú min, að ég var
svo ókunnis að hafa yðar góða
biði á þessa kvöld; Við nákvam-

ari á þingun fanst mér það óþing-
legt að bregðast svo von foreldra
minna, silja þú á glæm og
glæði en vilu af þeim ein söm-
um heina." Ólafur mælti þetta
á danska tungu.

"Það skal verða fyrirgefitt þú
þessi var áskadan," sagði þú.

"En donaskapur var það
samt að hafa mig fyrir þú
og láta mig senda mann - - -"
mælti sjálmáttu.

Þú greip María mátkona þann
þann og sagði: "Þú mátt
ekki kalla þetta donaskap,
þú veist að sa sem er góður við
mótu sína - - -"

"Verðu oftast góður eiginn máttu,"
mælti sjálmáttu og hló við.
Var honum nú rúmmir rétt
in." Það er nóg til að gjöra þig
ánægda, María litlu. - Endis

Smalkei.

Nýjar bækur: Nýútkominn í Reykjavík er nú: Skuldunga, (fyrsta bindi). Þútt hefur til prentunar Dr. phil. Björn Þjarnason. Kostnaðar-
maður Sigurður Kristjánsson bóksali. Sigurður Kristjánsson átti ekki að gjöra starf sitt endaslept, nú er hann búinn að gefa út alla ^{og ~~endur~~} Íslendingasögu og endaslept með Skuldungasögu. Okkur Íslendingum átti að vera hlýtt til gætt mannsins.

Nýtt sláfróskver II. bindi eftir Lauf-
ungfrú Laufeyju Vilhjálmsdóttur. Þetta kver barst mér í hendur rétt fyrir jólin. Ekki var ég lengi búinn að nota þetta kver áður en ég sá, að þetta það var það besta sem ég til hefur komið heit á Íslandi að minni álit.

Pappírinn og allar frágangur þessa

kvers er hinn ákjásanlegasti og prýtt er það með mörgum fállegum myndum eftir Ásgrím málara Jónsson. I. bindi er ein ekki komið út. Tver þetta átti að komast inn á hvert barna-
heimili.

Bernskan eftir Sigurði Björni Sveinss. barnabók er með nokkrum myndum I og II. bindi. Mjög letta og góða barnasögu, alla frumsamda á íslensku. Í fyrsta heftinu segir höf. frá bernsku sinni. Í því síðara eru aftur sammar ~~er~~ barnasögu, svo sem: Usilegu mennirnir það er saga af sínu Mathias Jóni og bræðrum hans frá öskunum og ymsar fleiri góða barnasögu.

Frestis:

Mikinn skada hvar ofvitrið þ. 29. des. hafu gótt. Tvar kirkjur fakið

sutur á Auessýslu á prestakalli
Valdemars prófasti Þriemó og sonar
hans, á Skóra-Núpi og Kressphólaun.
Ekkí frétt af síðara ofvitrinu,
sem hefur virst mikil meira
þessu þ. 28. og 29. des. —

Kú er þjófurinn handsamaður
sem skal krösumum á Skóras-
kelldómshöndun. Mikil af þýðing
fundit. — u —

Áthqs. Í síðastu döllu. Viljan
er sagt að smásagan: Gamla-
kvöld sé þýdd. Sagan er frum-
sarnin hefur á landi og bit er því
lesendur Viljan afsökunar á þessari
ritvilluninni.

Í febrúar.

L. Björnslóttis

Þessu skal getid. að það var fyrir vanga. r. o.
að saga þessi kemur ekki; bláid fyrir
en ann. R. n.

Frámh. af lýsing Reyðarfars
og saga.

Næst fyrir utan Estarþjóð,
Ea kaupstaðinn, á Vinnastali,
stær þjóð. Þar gerdist saga sem
sem hefur á eftir, og er þáður
hennar sannar.

Gólin var að koma upp undan
þollunum; hún var að senda sér
þyrsta ylgjast þann megininn
yfir land og höf. Hér vildi þá
að þessu blómin sem vilt voru
þessi hinni silfursteinn netur-
dýgg, þessi þógnar tó. móduþard-
arinnar vildi hún ekki lengur
lata hvíla á hvernig hennar. heldu
verma hana með sér um og huggandi
og endurnerandi lífsstránum. Þetta
mun hafa vel tekið um og oft,
en þó var allt blómin sem hún

þagga sál gæð eina: eytt tál-
unum af. Hinn hafði margdæm-
is reynh þar áður en alhaf mis-
tekisk. Eins og ymistlegar mis-
kæðis gæddæmna verða til þess
að skuggja á blómin og vorna
sólunni að skensa á þau um stand-
ar sákin, eins og þú ematt vor-
id með blómi mannlífsins.

Margt verður til þess að slá
skuggum á þau. Ein stóken blómi
þess verða næstum alveg útundan
áhrifum gleði-gjössins, og skrelna
upp og verða að eins til þess að
hækkja ferðveginn.

Þetta blóm sem þú mi' taladri um
að solin hefur elstari náð til að verma
og endur mæsa, var ~~efradur~~ bændi, sem
sem þú á Vínastála, Reyðarfirði.
Hann var efradur maður og allri mynd.

as ley þú og gúða kenur. Hann
var ein hnjúinn á efr aldur. Elbinn
var færi að setja mestri sin á
andlík hans. Skipun hans var ódun
þung lyðislegur. En hves dulinn
hannur víðisk að hafa beint
skuggum sinum á hann, í stad
þessu fögru vana lyða sem áður
hafa gífir hann þáttann. Þessi
skuggar munu hafa sótrnað á meiri
eftir þvi sem túmin leid. ung þvi
hafa gífir mannum oforann, að
skóða lífid, sem hvejum halbrigtum
manni samu. Stundum víðisk
sem andvunni munu geta gífir
manninn selann, sta minsta
þost: kunnur sumu að alba það.
en hves getur sagt um það. hves
se' aneyðaskur, en selan e þú áhú
mest innifalun, í þú vera aneyður

Margur byggur and: annars
gardi: segir máltekið en menn
geta aft farid feitt: þessu. og þann-
g er þu vrid med pettad - -

Í Vinnaskala er stórk og fallegt tun,
sem all liggur í halle, og er að mestu
leysti slétt. Þessa saga þessu ger-
ist var verid að slá tunið á
Vinnaskala. Vana lya risu menn
þar smemma við reykju og vor
Þyón umur að fara fyrsta á
fetu. Gossin hófdu fallid þvösm-
um saman daginn ödur, en þess
þau vissu það fyrir fram, en
nu átti þlari að falla, sem líka
var í tuninu á Vinnaskala, og vel
vissi að það átti að ske.

Þyón var þinn besti smidur,
hann átti smidju, með h mitorði
tun fets; þar vor hann aft dögum

1. Seo hék bairdin

sannan, þegar hann ^{var} sinu besta
afskædi, en nú vor hann mestur
heltur að koma þannad, átti hafði
hann ekki lengur ánægju af að
slá jarnið hvít gláandi, og láta
leiftrandi mesta flug ryfa loftid -
í stóru smidjunni; - undan Karl-
menster sinni. Notkum árum
fyrir atburð þennan, þann vin-
ur Þyóni í smidjunni, atteinu
hann vor vid smidas, og sa hann
að Þyón vor þannur á stöju og
órákur, og svo vor það annad, sem
hannveithi ~~hannur~~ eftirtekt. Hann sa
að Þyón smidadi eitthvert verk þann
sem hann þekki ekki, uða gat þessu
notkera hugmynd um þil hvers nota
skyldi. Veður hann nu máls á
þessu og segir: Oft hefi og mið
þyón vid smidas, en aldrei hefti þy
í myndad mei að þu mundi svo

svi fæddan hluk geta til þess,
og væri mér stór ónægga að þú ad
vita til þess þetta athi að vera.
Dagur er að Þvíni hafi lítil til þess
gegnh og þess, það mundi
en hvern tina sýna, og datt svo nið-
ur umtalið um það. Þrák mek

Ómöglegt í þessum fyrri
þá sem erri þessu hlut.

Þessi, ferndi, dani, gifti
árið 1907.

Samtala þessra meys og senn
á árinu er: 2370. Þf þessu tala
66 andvans. Þóttur tíundi hluti
úskilgekin. Ferndi voru: 1802.
Hjónaband: 499. Dáni, als 1462.
Í Holma prestakalli andvandi Karl-
mader, sem þessum var yfi 99 á
Voverlega dani als: 89. og hafa 12

af þessu fyrri ferndi senn. Þrák mek
hafa 55 Karlmann. Þessi mikla
mannskada er, mest á undan drukk-
=nanda 127. þá fyrir 100 í senn í
aprilmánuði, en als dani mun
þessi árið 1906. ekki nema 1276.
Gom: þetta yfirlit 1907. vanda
fyrir kirkeysvöfund Reyðarþarða. Þessi
slur egi þessu þessu - Enn þessi
uhom landsloj og nett. (N. J. 61.)

Þessi og glæpi

Það telst svo til, að Þanda-
ritkunum senn 3/4 allra glæpa
9/10 allra munda og 3/4 allra þessu-
skilnada röt senn að netja til
þessu vinnu verulmannanna.

Þessi spyrja um þessu og
þessu þessu, þessi mæi volla um
annand tala og alit þess þessu

Óþarft að selja vörðund af svo-
lendis krumsprangi í þetta blád. Þú
ert þú veitir neyðdar af þer, að þú
er smærki vörðun á ríðgjörðum í
vilgum, þú ert lali ein manni
mí að skrifa í hann. Vakarnit!

Andree

Spad erum mí lidin Maí síðan að
Veinum Andree frá á stað í loftferi,
erum um að ná norðr-heimskauti á
þann hátt. Við þótti, að hann væri
dauinn. Mí hefur þótt, að hálf-estí-
mí hafi fundið lík hans norður
í Labrador.

Roald Amundsen

Nordmandurinn, sem frægur er frá
Gyðaleiðingrinum, ætlað innan stunda
að leggja af stað í norðr-heimskauts-
leit á "Fram", skipi de Nansens.
Ætlað hann af stað frá Noregi í árs-

byrgum 1910. og vera kominn í júlí
eða ágúst að Barrowhöfða nyrst
á Alaska, en þaðan ætlað hann að
lata skipið reka með isnum til út-
muroso þvert yfir heimskautið.
Hann gerir ráð fyrir að vera 3 ár í
leiðangrinum, en "Fram" á að hafa vistri
til 7 ára. Hvarungshyggja norst hafa gefið
20.000 kr til forvarningar

Tyrispurnir sem sværa á með ríð-
gjörðum:

Yfirt er betra að beta fé í
landlettum plássum eða, gefa þú einn?
Er samvistur söm með ferð þrossa
í Skaga firdi á vestrinum?

Veri ekki nauðsynlegt að hafa
heyfoda-bur í þreppnum okkar?

Er landbúnaðurinn í framferð
eða aftur frá?

Veri ekki betra að men þóttuð gylf-
vörur sínar, en að verða við kaupmann?
þóttuð

Viljinn kveður.

Tindil fellur höll. eg um bráðir víðg,
kladdur er í kápu síða
kann mér engin fótt að sníða.

Hafður er í hávegum hjá heldu minnum,
Kvennsjóðin af karleik minnum
kysir vel, ef það er binnum.

Er að ferast í mig þóttu ekki ringur
að ginsu bara ordum skingur
allvel mér í tanklum syngur

Ekki hafið medalman þá meta eigi
íð af krækja ei mun vegi
ókvíðing á nótt sem degi.

Eg mun verða afarvirkil einhver á tíma,
Kraftu góður, kunna að glóma
og kanski hópa í landsins tíma.

Þá mun drýgja í hinum háll, svo hátíðar þola
illa víð; þann varg og svala,
vrið alíta þorgeirs þala.

Halda þeir að heims ei endi harla nærri
þeir orðið hafa ei undan stærri
Íslands á grundu kerri

Þá mun margur signa sig og síðan falla
á þáð kne, í þen á kalla,
blessun yfir oss alla alla.

Taltrank:

Þrygja klukkun slá 12 í linnu,
Eini klukkan gengur rétt, enna
sem þar sei daglega 12 mínútur,
og þriðja flyktir sei daglega um
10 mínútur. Gvener, sda eftir
hval margu daga slá þess aftur
jafnt 12. = 60 og 70 d. (Ekki rétt!)

Malanor sendist til undi-
ritads, sem hefi tekið þessa tal-
prank in dagbladi, og leyft á þenn
Jón Þorsteinsson

Bejaróð:

Syðslagrunn

Stóra-Árará

Hóskuldastadi

Waglagarði

Waglar

Grundar Kof

Hrólfstadi

Miklilækur

2 Vidivelli

1 Vásvotk

Midsitja

Völkumunur

Völkumagarði

Hilfslada Kof

Kúskorpi

Mýpsálin

Viljinn Nr. 7 er með
óróa-belgur og bráustum mjógi,
er þú mjógi hættalegt að hann
hitti þennan á góingunni. þú þú er
þessum dauða viss!!! Þú hlífri af þessum
líða ritnesfróðni. lesendur na að láta
þessum ritnesfróðni liggja lengur en annað
á þe.

Þessum ritnesfróðni. 21/3

Malásson 1. talprankur í Reykjavík
No. 3. er: 15 menn (á þessum
gín Hrólfstadi)

1909

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

39/200/11
44
11